

בש"פ 724/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 724/17

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
העורר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בירושלים
מיום 12.1.2017 במ"ת 46651-12-16 שניתנה על ידי
כבוד השופט ד' מינץ

תאריך הישיבה: כ"ח בטבת התשע"ז (26.1.2017)

בשם העורר: עו"ד עזריאל פרידנברג

בשם המשיבה: עו"ד ורד חלאוה

בשם המתלוננת: עו"ד רבקה שוורץ

החלטה

1. לפניי ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט ד' מינץ) במ"ת 46651-12-16 מיום 12.1.2017, במסגרתה הוחלט על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

עמוד 1

2. ביום 22.12.2016 הוגש נגד העורר כתב אישום הכולל שלושה אישומים, המייחס לו עבירות של מעשה מגונה בקטינה בת משפחה (ריבוי עבירות), לפי סעיף 351ג(1) בנסיבות סעיף 348(א) בנסיבות סעיף 345(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. זאת, בגין כך שבין השנים 2009-2011 ביצע שורה של עבירות מין בשלוש מנכדותיו - מ' (בעת שהיתה בת 12 שנים לערך), א' (בעת שהיתה בת 7 שנים) ו-ע' (בעת שהיתה בת 12.5 שנים לערך).
3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצר העורר עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בבקשה נטען כי קיימת תשתית ראייתית להוכחת העבירות המיוחסות לעורר, המבוססת בין השאר על הודאתו החלקית. כן נטען כי חומרת העבירות המיוחסות לעורר ונסיבות ביצוען - ביצוע מספר רב של מעשים מגונים בשלוש מנכדותיו, בתוך ביתו, כמו גם אזהרתן שלא תספרנה על המעשים - מקימות חשש סביר ששחרורו יסכן את בטחון הציבור, כך שקמה נגדו עילת מעצר של מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1) לחוק המעצרים.
4. בדיון המעצר הראשון שהתקיים ביום 27.12.2016, הסכים בא-כוח העורר על קיומן של ראיות לכאורה, אך התנגד לקיומה של עילת מסוכנות בעורר, וזאת בפרט נוכח גילו המבוגר (76) ומשך הזמן שחלף מאז ביצע לכאורה את המעשים (למעלה מ-4 שנים). עוד ביקש בא-כוח העורר הזמנת תסקיר מעצר בעניינו של העורר, שיבחן את האפשרות לשחררו לחלופת מעצר. בא-כוח המשיבה הסכים להזמנת תסקיר מעצר - אך התנגד לשחרור העורר לפני קבלתו, תוך שעמד על המסוכנות הנשקפת מהעורר. ביום 29.12.2016 בית המשפט המחוזי הורה על הזמנת תסקיר בעניינו של העורר, וכן הורה על מעצרו עד לתום ההליכים נגדו.
5. תסקיר המעצר הוגש ביום 8.1.2017, ממנו עלה כי העורר מתקשה לגלות מודעות לקשייו, וכן מגלה קושי בשליטה בדחפיו המיניים. עוד צוין בתסקיר, כי להתרשמות שירות המבחן, העורר סובל מעיוותי חשיבה מיניים ומחוסר אמפטיה למתלוננות, וכן כי הוא מתנהל במניפולטיביות ומרמתיות בקשריו עם המתלוננות. באשר לרמת הסיכון הנשקפת מהעורר, שירות המבחן העריך כי כל עוד העורר לא יעבור טיפול, נשקפת ממנו רמת סיכון גבוהה להישנות העבירות. באשר לשחרורו של העורר לחלופת מעצר, שירות המבחן התרשם כי אף שהמפקחים המוצעים הם בעלי רצון טוב לסייע לעורר, חלופת מעצר ביתית לא תוכל לאיין את רמת הסיכון הנשקפת ממנו. על כן, שירות המבחן המליץ על מעצרו של העורר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.
6. בדיון שנערך ביום 12.1.2017 התייחס בית המשפט המחוזי לתסקיר המעצר שהוגש בעניינו של העורר. כן ציין בית המשפט המחוזי כי לא נעלמו מעיניו גילו המבוגר של העורר ומצבו הבריאותי. עם זאת, בית המשפט קבע כי בשקלול הכולל של הדברים, אין מנוס מהותרתו של העורר במעצר עד תום ההליכים.

הערר

7. מכאן הערר שלפניי, במסגרתו טוען העורר כי בית המשפט המחוזי שגה עת אימץ את הערכת שירות המבחן לפיה נשקפת ממנו רמת מסוכנות גבוהה, כמו גם את מסקנתו של שירות המבחן כי אין בחלופה המוצעת כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנו. העורר מדגיש את גילו המבוגר - כאשר כיום הוא בן 77, וכן את העובדה שהמעשים

המיוחסים לו בכתב האישום התרחשו לפני מספר שנים ואף הופסקו מיוזמתו, ללא התערבות חיצונית כלשהי. עוד עומד העורר על מצבו הבריאותי הקשה, כמי שסובל ממחלת הסכרת, וכן על עברו הפלילי הנקי. בהמשך לכך, העורר גורס כי שירות המבחן לא התחשב בכלל השיקולים לקולה הנזקפים לזכותו בעת שהעריך את רמת המסוכנות הנשקפת ממנו, ולעומת זאת העניק משקל יתר לפקטורים השליליים המתקיימים בעניינו. בנוסף, לשיטתו של העורר, שירות המבחן טעה בכך ששלל את חלופת המעצר שהוצעה על ידו, ובכלל זה שגה בהערכת יכולתם של בניו להוות עבורו מפקחים. לבסוף, העורר סבור כי היה על בית המשפט המחוזי, למצער, להורות בעניינו על בדיקת חלופת מעצר הכוללת איזוק אלקטרוני טרם הורה על מעצרו עד תום ההליכים.

8. מנגד, המשיבה טוענת כי יש טעמים חזקים נגד שחרורו של העורר, ואין כל מקום לשחררו לחלופת מעצר. המשיבה עומדת על חומרת מעשיו של העורר – שפגע מינית בשלוש מנכדותיו עת היו קטינות, כאשר לא מדובר במעידה חד פעמית אלא בהתנהגות חוזרת ונשנית. עוד מדגישה המשיבה את הערכת שירות המבחן כי העורר מתקשה לגלות אמפתיה כלפי נכדותיו, ממזער את מעשיו, מתקשה לשלוט בדחפיו המיניים ואינו מביע רצון אמיתי לטיפול. כמו כן, לשיטתה של המשיבה, שחרורו של העורר לחלופת מעצר תפגע בשלומן הנפשי של המתלוננות, והדבר מהווה טעם נוסף להותרתו במעצר עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדו.

דין והכרעה

9. לאחר שעיינתי בהודעת הערר ובהחלטותיו של בית המשפט המחוזי, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

10. בענייננו, חומרת המעשים המיוחסים לעורר – ביצוע עבירות רבות של מעשים מגונים בשלוש מנכדותיו בעת שהיו מתחת לגיל 14, תוך אזהרתן שלא תספרנה על המעשים, מקימות לו עילת מעצר מובהקת של מסוכנות, לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. לכך מצטרפת התרשמותו השלילית של שירות המבחן מהעורר, כפי שניתן ללמוד מתסקיר המעצר שהוגש בעניינו – ממנו עולה כי העורר עדיין מתקשה לשלוט בדחפיו המיניים; סובל מעיוותי חשיבה מיניים ומחשיבה מניפולטיבית; מתקשה לגלות אמפטיה למתלוננות; ומתקשה לגלות מודעות לקשייו. זאת, בנוסף להערכת שירות המבחן כי רמת המסוכנות הנשקפת ממנו להישנות העבירות, ככל שלא יעבור טיפול, היא גבוהה – כאשר הוא אינו מביע מוטיבציה כנה לטיפול כי אם מוטיבציה חיצונית בלבד.

11. יתרה מכך, ניכר כי בית המשפט המחוזי שקל את כלל השיקולים הרלבנטיים לשאלת מעצרו של העורר – לרבות השיקולים לקולה עליהם עמד בעררו, ובעיקר גילו המבוגר; מצבו הבריאותי; ומשך הזמן שחלף מאז ביצע את המעשים, וסבורני כי בצדק קבע כי, בנסיבות המקרה דנן, אין כל מקום לחלופת מעצר. אשר על כן, ומשאלה הם פני הדברים, אין מנוס מהותרתו של העורר במעצר עד לתום הליכי המשפט כנגדו. משכך, אין בידי לקבל את הערר ודינו להידחות.

12. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, כ"ח בטבת התשע"ז (26.1.2017).

